

Ondernemers voor een duurzame economie

[Jaarverslag 2015](#)

1. Voorwoord

De Groene Zaak is opgericht in 2010 en heeft zich de afgelopen jaren in snel tempo ontwikkeld tot een ondernemersvereniging die impactvol is in het versnellen van de verduurzaming van de economie door de impact van duurzame ondernemingen te vergroten. Inmiddels bundelen meer dan 200 duurzame ondernemingen hun krachten in De Groene Zaak om politici en beleidsmakers ertoe te bewegen de concurrentiepositie van duurzame bedrijven te verbeteren en economische verduurzaming te versnellen. Daarnaast weten de partners van De Groene Zaak elkaar te inspireren en versnellen op het gebied van verduurzaming van de eigen onderneming. Zij bouwen effectief 'nieuwe bruggen' waarover zij zelf als eerste oversteken - met als doel het creëren van duurzame, meervoudige waardecreatie (sociaal, ecologisch, financieel).

De Groene Zaak heeft een directe link met wetenschappers en kennisinstututen. Dit krijgt vorm door onze samenwerking met Het Groene Brein, een innovatief netwerk van 90 top wetenschappers uit alle universiteiten en hogescholen in Nederland, met vele internationale verbindingen, waar De Groene Zaak initiator van is geweest.

Het is die unieke combinatie van gerichte lobbykracht, inspirerend partnernetwerk én inhoudelijke wetenschappelijke voeding die De Groene Zaak maakt tot een aantrekkelijke platform voor bedrijven die telkens de lat hoger leggen in het verduurzamen van hun business. Die inzien dat de kracht van Nederland niet langer ligt in 'business as usual', maar dat we juist moeten investeren in 'business as unusual' om toekomstbestendige vooruitgang te realiseren. En die de kansen van Nederland in de wereld willen verzilveren, zodat wij wederom een leidende rol nemen, een internationale hotspot zijn, voor een nieuwe, duurzame economie en samenleving. Dat is van belang, want het marktaandeel van duurzame ondernemingen dient van een minderheid naar een sterke meerderheid te gaan. En dient kwalitatief zich door te ontwikkelen naar waarde creërende bedrijven die niet minder schade doen, die zelfs niet alleen geen schade doen, maar positieve impact hebben. En volgens De Groene Zaak: zo snel mogelijk. Niet morgen maar vandaag is dus ook ons motto.

Steeds meer leggen De Groene Zaak partners die lat zelfs voorbij de 0; niet voor niets was het jaarcongres thema afgelopen jaar van -, naar 0 naar +, ofwel: het creëren van positieve impact. 'Business as a purpose for good' en een goede business case gaan samen, zeker als het level playing field gecreëerd is. Het baanbrekende resultaat van de klimaatonderhandelingen van Parijs eind 2015 markeerde dan ook een 'tipping point': de wereld heeft gekozen voor een gezamenlijke richting met alle impact voor bedrijfsleven, financiële wereld en beleidsmakers van dien. Voor Nederland geldt dat de politiek helaas reactief in plaats van progressief gekenschetst kan worden en de rol van De Groene Zaak is dan ook onverminderd van belang om de richting daadwerkelijk in resultaten om te zetten.

In dit jaarverslag geven we een beknopt beeld van de activiteiten van De Groene Zaak in het afgelopen jaar, inclusief de financiële verantwoording daarvan. De Groene Zaak is een echte, nieuwe economie, netwerkorganisatie. We bereiken veel met een beperkte staf en middelen. Dat kan dankzij onze zeer gedreven medewerkers die zich elke dag met onze missie voor ogen tegen weer en wind met al hun talent en passie inzetten. Dat kan vooral dankzij onze partners, die de handen ineenslaan voor een gezamenlijke missie. En niet opgeven voordat die missie is geslaagd. Voordat bedrijven echt aan de wereld bijdragen. En voordat dat geen koplopers kwestie is, maar de norm.

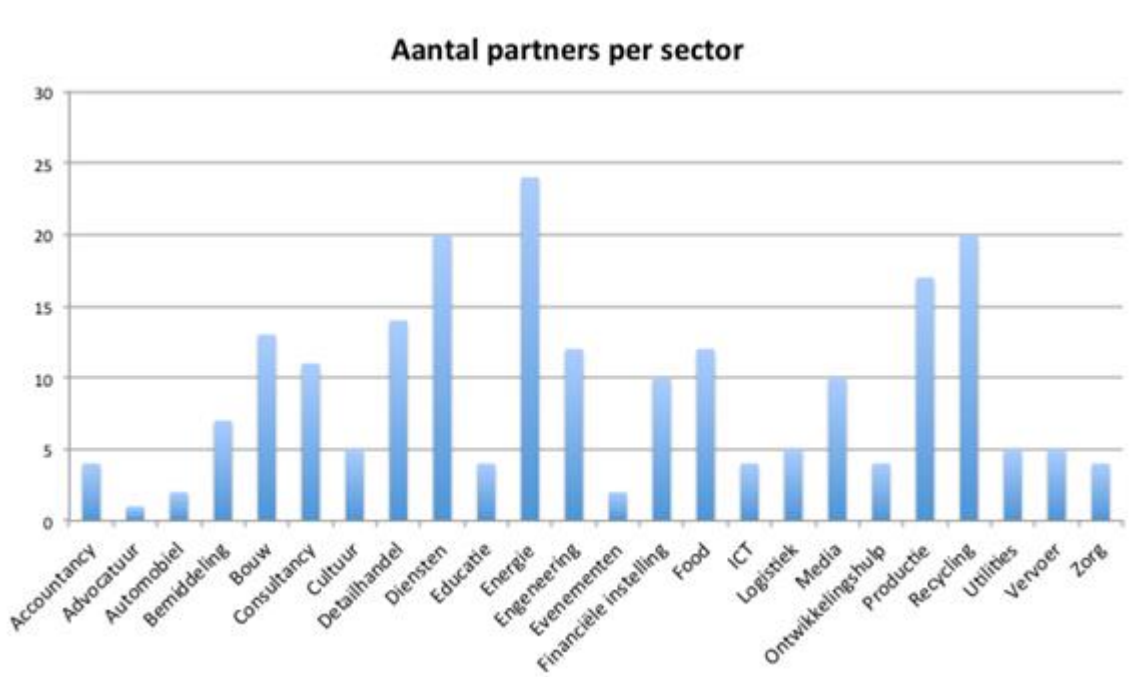
Met meer dan 200 partners en -inmiddels- een breed spectrum aan samenwerkingspartijen kijken we uit naar 2016!

Marga Hoek
 Directeur
 Den Haag, februari 2016

2. Partners

De Groene Zaak heeft een diversiteit aan partners, afkomstig uit inmiddels alle economische branches en sectoren en variërend in grootte, van multinational tot eenmanszaak. De partners delen de missie en kenmerken zich echter allen door een duurzaam koplopers profiel, nadruk op (radicale) innovatie en vooruitstrevend ondernemerschap.

De afgelopen jaren is een spreiding over alle sectoren gerealiseerd. Dat betekent dat De Groene Zaak inmiddels alle sectoren uit het bedrijfsleven vertegenwoordigt.

Alle partners ondertekenen in het kader van hun lidmaatschap de Business Principles van De Groene Zaak. Deze zijn onderdeel van het Huishoudelijk Reglement en fungeren als basis van de governance voor (nieuwe) partners.

Nieuwe business principles

Na accordering door de partners op de ALV in februari 2015 zijn zeven nieuwe business principles leidend geworden. Deze luiden:

1. Stel waarde op de lange termijn vóór winstmaximalisatie op de korte termijn

Partners van De Groene Zaak sturen actief op meervoudige waardecreatie: ecologisch, sociaal en financieel. Dat principe is bepalend voor de invulling van de eigen doelstellingen, businessmodellen en strategie. Partners streven er naar dit transparant en meetbaar te maken via (geïntegreerde) rapportage.

2. Draag zelf bij aan de transitie en laat dit ook zien

Partners van De Groene Zaak zoeken binnen de eigen onderneming consistent naar mogelijkheden om bij te dragen aan de transitie naar een nieuwe economie. Ze werken volhardend aan nieuwe producten en diensten en proberen klanten een echt duurzaam alternatief te bieden. Ze communiceren oprecht over hun duurzaamheidsinspanningen en zijn transparant over wat ze bereikt hebben, maar ook over welke stappen ze nog moeten zetten.

3. Focus op radicale innovatie

Partners van De Groene Zaak hebben de ambitie om radicaal (disruptief) te innoveren. Dit houdt in dat op termijn binnen de eigen onderneming geheel nieuwe ondernemersprincipes en businessmodellen van kracht worden, die ook van invloed zijn op de relatie met leveranciers en afnemers.

4. Onderneem circulair

Partners van De Groene Zaak lopen voorop in het praktiseren van de kerngedachtes van de circulaire economie en sluiten kringlopen bij productie- en distributieprocessen die van oudsher veel grondstoffen verbruiken, afval nalaten en fossiele energie behoeven.

5. Onderneem over de sectorgrenzen heen

Partners van De Groene Zaak zoeken vanuit een breed blikveld naar samenwerkingspartners bij het ontwikkelen van duurzame business. Ze streven naar dynamische vormen van samenwerking en laten zich niet weerhouden door sectorale grenzen, ondernemingsomvang en heersende (bedrijfseconomische) conventies.

6. Neem verantwoordelijkheid

Partners van De Groene Zaak voelen zich verantwoordelijk buiten de grenzen van het eigen ondernemerschap. Zij ondernemen in niet-hiërarchische value cycles waarin leveranciers en afnemers samenwerken om maximaal waarde te creëren voor de businesscase. Waar bescherming van intellectueel eigendom niet noodzakelijk en functioneel is, delen zij hun kennis.

7. Bouw aan duurzaam leiderschap

Partners van De Groene Zaak investeren in managers en leiders die verduurzaming van de onderneming, haar omgeving en uiteindelijk de maatschappij als prioriteit zien. Zij geven – onder meer door gebruik van duurzame financieringsvormen – mede vorm aan ondernemerschap dat gericht is op de meervoudige waardecreatie.

3. Missie

De missie van De Groene Zaak is:

Partners van De Groene Zaak stellen zich ten doel gezamenlijk de transitie naar een duurzame economie en samenleving in de hoogst mogelijke versnelling te realiseren.

Zij doen dit door onderling innovatieve businessmodellen te ontwikkelen, belemmeringen in wetgeving en beleid te adresseren en weg te nemen en door wetenschap en bedrijfsleven te verbinden. Dit vanuit de zakelijke én morele overtuiging dat zij hiermee het fundament bouwen voor een duurzaam bedrijfsleven en een leefbare wereld, voor de huidige én komende generaties.

Partners van De Groene Zaak stellen dat een volledig duurzaam businessmodel uiteindelijk het enige houdbare model is. Om die reden dient het marktaandeel van duurzame bedrijven zo snel mogelijk zo groot mogelijk te zijn. Zij onderkennen de enorme potentie van het Nederlandse, duurzame bedrijfsleven en zien een radicale verduurzaming van de eigen thuismarkt als de sterkste basis om de internationale economische positie van Nederland te versterken.

De kernpunten van onze koers zijn, kort samengevat:

1. Meer focus op het maximeren van onze impact;
2. Meer focus op het faciliteren en versterken van de partners;
3. Nog sterker acterend als echte ondernemersvereniging;
4. Nog scherpere profilering als de voorhoede van verduurzaming;
5. Meer expliciet acteren vanuit een brede, internationaal gerichte scope;
6. Vaker proactief verbinding zoeken over grenzen van sectoren, branches, publiek-private domeinen, vakgebieden en disciplines heen.

1. De Groene Zaak richt zich op maximale impact van het bedrijfsleven

De Groene Zaak heeft als doel het zo snel mogelijk realiseren van een integraal duurzame economie. We willen dit realiseren door de impact van het bedrijfsleven te maximaliseren. Hiertoe zijn wij actief in drie nauw verbonden businesslines: business, politics en science.

2. De Groene Zaak versterkt de business van haar partners

De Groene Zaak faciliteert op de eerste plaats de business van de eigen partners: zij maken het verschil! Doel is om hen in staat te stellen de economie van morgen vandaag al te realiseren. Daarom staat businessline business in direct contact met de partners en opereren we zoveel mogelijk vraag gestuurd.

3. De Groene Zaak denkt en handelt als een ondernemer

Ondernemerschap is de belangrijkste component van het DNA van De Groene Zaak. De cultuur van De Groene Zaak is dan ook resultaatgericht, concreet en gedreven door ondernemerschap. Dit geldt niet alleen voor de businessline business, maar even zozeer voor de businesslines politics en science.

4. De Groene Zaak werkt aan een scherp profiel

De Groene Zaak staat voor voortdurende aanwezigheid in de voorhoede van de verduurzaming. Innovatief en exploratief. Die scherpe profilering blijft in de toekomst nodig, dienstbaar aan de impact.

5. De Groene Zaak zet in op meervoudige waardecreatie

De Groene Zaak wil gerichte stappen zetten in de transitie naar de nieuwe economie. Dat betekent dat meervoudige waardecreatie (financieel, ecologisch, sociaal, intellectueel) de basis is van onze visie op duurzaamheid. Deze holistische benadering van duurzaamheid is leidend voor de partners én de businesslines, al zijn accentverschillen mogelijk en deels ook wenselijk.

6. De Groene Zaak zoekt naar verbinding

Verbinding is een voorwaarde voor impact. De Groene Zaak zoekt proactief verbanden over grenzen van sectoren, branches, publiek-private domeinen, vakgebieden en disciplines heen. Dit geldt voor Nederland en internationaal.

4. De businesslines: Politics, Business en Science

2015 was het eerste jaar van onze vervolgkoers. Dat betekent enerzijds dat we hebben uitgevoerd wat we in 2014 gezamenlijk hebben afgesproken. Anderzijds dat we nu de vruchten plukken van onze inspanningen in de voorgaande jaren. We hebben inmiddels drie sterke businesslines, een vijftal brede, inhoudelijk sterke programma's, een hoogwaardig team en een significant ledenbestand. Onder het motto 'Niet morgen maar nu' maken we als ondernemersvereniging meters voor onze partners en geven we invulling aan onze missie: een duurzame economie realiseren op de oogst mogelijke versnelling. Daar hoort ook zeker bij het werken aan een internationale, duurzame concurrentiepositie waarin Nederland zijn voorsprongpositie (weer) gaat innemen.

Businessline I: Politics

Algemeen

In 2015 heeft het Politics team voortvarend verder gebouwd op de focusthema's duurzaam inkopen, circulaire economie, belastingen, energie en klimaat. Daarnaast zijn er op het gebied van mededinging en mobiliteit zichtbare successen geboekt. Hierbij zijn duidelijk de vruchten geplukt van de in 2014 gerealiseerde (internationale) samenwerkingsverbanden: het is gebleken dat dankzij slimme coalities echte vooruitgang wordt geboekt. Hierdoor zal de overheid duurzamer inkopen, is de EU ambitieuzer op het gebied van de circulaire economie en staan toekomstbestendige belastingen stevig op de politieke agenda. In 2015 zijn deze samenwerkingsverbanden dan ook geïntensiveerd en uitgebreid. Ook internationaal zijn er nieuwe samenwerkingen aangegaan zodat ook de Europese Unie de juiste randvoorwaarden schept voor ondernemers met een positieve impact.

Ook in 2015 was de input van alle partners van De Groene Zaak onmisbaar. De verschillende projectgroepen zijn diverse keren samengekomen om het te hebben over de inzet van De Groene Zaak. De inhoudelijke kennis van de partners heeft De Groene Zaak geholpen bij het vormen van standpunten en het bedenken van slimme oplossingen om de transitie naar een duurzame economie te versnellen.

Concreet is in 2015 vooruitgang geboekt op de volgende programma's en initiatieven:

Duurzaam inkopen

Door de publicatie van een quick scan over het inkoopbeleid van provincies en gemeenten en een succesvolle gezamenlijke actie van De Groene Zaak en andere bedrijfsorganisaties staat duurzaam inkopen nu weer hoog op de agenda bij de Tweede Kamer en bij ministeries. Na een stevige lobby en veel aandacht in de pers was er vrijwel unanieme steun vanuit de Tweede Kamer voor onze oproep aan staatssecretaris Mansveld om samen met de markt een programma te ontwikkelen om duurzaam inkopen weer van de grond te krijgen. We hebben, samen met de andere partners, meegeschreven aan een nieuw Plan van Aanpak van de overheid over duurzaam inkopen. Het uiteindelijke plan, hoewel niet perfect, bevat veel verbeterpunten ten opzichte van het oude beleid. Zo komt er op ons verzoek een benchmark duurzaam inkopen waarmee de prestaties van overheden kunnen worden vergeleken. Van belang is nu dat de acties die in dit plan staan ook goed en tijdig worden uitgevoerd. De Groene Zaak zal hiervoor druk blijven uitoefenen op de politiek. Hiernaast is De Groene Zaak trekker van de Green Deal True Price. Doel van deze Green Deal is dat maatschappelijke kosten en baten worden meegenomen bij inkoop en aanbestedingstrajecten van overheden en bedrijven. Uiteraard worden de partners van De Groene Zaak hier middels de projectgroep duurzaam inkopen intensief bij betrokken.

Circulaire Economie

De enige mogelijke toekomst is een circulaire toekomst, daarom heeft De Groene Zaak hier dan ook vol op ingezet. In 2015 werd er wat betreft de circulaire economie gefocust op het nieuwe EU-pakket voor de circulaire economie. Het gezamenlijke Manifest over Circulaire Economie van De Groene Zaak en tien andere (Europese) partijen *More prosperity, new jobs* is goed ontvangen door de betrokken partijen. Hiermee is De Groene Zaak op hoog niveau gesprekspartner geworden inzake de ontwikkeling van het nieuwe EU-pakket voor de circulaire economie. Zo is er op initiatief van De Groene Zaak een zakendelegatie naar Brussel georganiseerd van bedrijven die zich achter het manifest scharen en is door het kabinet toegezegd dat tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de EU aandacht zal worden besteed aan het manifest.

In Nederland wordt er door middel van lobby in de Tweede Kamer ingezet op ambitieuzer beleid op het gebied van circulaire economie. Zo is een werkbezoek voor Kamerleden georganiseerd over circulair ondernemen waarbij verschillende partners vanuit hun eigen ervaring konden vertellen welke obstakels zij ondervonden. De Groene Zaak heeft ook input geleverd voor de Kamerdebatten over de circulaire economie, waardoor onder andere aandacht is gekomen voor innovatiefinanciering, een belastingstelsel dat de circulaire economie stimuleert, een rijksbrede aanpak van de circulaire economie en uitbreiding van de Ecodesign-richtlijn tot een *Circular Design* richtlijn.

Onder de noemer Nederland Circulair werkt De Groene Zaak samen met veel andere partijen om van Nederland een circulair hotspot te maken. Dit jaar zijn meer dan 50 best practices verzameld door De Groene Zaak, is Vitens uitgeroepen tot circulair icoonproject en zijn bedrijfsbijeenkomsten door het hele land georganiseerd waar ondernemers kennis kunnen maken met de circulaire economie. Ter inspiratie voor goed beleid rondom de circulaire economie is ook de 'global scan' voor overheidsbeleid op het gebied van de circulaire economie gelanceerd: www.govsgocircular.com. Deze site is ontwikkeld door De Groene Zaak in samenwerking met haar partners en bevat een groot aantal 'best circular practices' door overheden wereldwijd.

Toekomstbestendige belastingen

Samen met de Duurzame Energie Koepel, Greenpeace en Natuur & Milieu is het *Manifest Toekomstbestendige Belastingen* met 15 concrete vergroeningsvoorstellen verschenen. En niet zonder succes: mede dankzij De Groene Zaak staat vergroening hoog op de agenda's van verschillende politieke partijen. In aanvulling op het manifest heeft De Groene Zaak samen met Eneco en CE Delft een rapport uitgebracht over de verschuiving van lasten van elektriciteit naar gas. Ook dit rapport is in de Tweede Kamer goed ontvangen. De aangekondigde grootschalige belastingstelselwijziging zal tijdens deze kabinetsperiode waarschijnlijk niet meer komen, daarom zal De Groene Zaak er op inzetten om dit thema goed in de verkiezingsprogramma's te verankeren zodat bij een volgend kabinet op dit punt grote stappen gezet kunnen worden.

Klimaat en energie

Samen met partners ASN Bank, Alliander, Eneco en Interface lanceerde De Groene Zaak in de delegatietrein naar de klimaatop in Parijs de publicatie *Van de handrem*. Hierin laten we zien hoe koplopers al grote stappen zetten binnen hun eigen bedrijf en de keten, maar tegelijkertijd wordt uiteengezet wat de overheid kan doen om dit soort koplopers beter te faciliteren door belemmeringen weg te nemen.

Ook leverde de directeur van De Groene Zaak, Marga Hoek, input voor het Energieadvies 2050 van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli). Dit rapport dient als advies voor het 'Energierapport', de visie van de Nederlandse regering waar het beleid voor duurzame energietransitie op wordt gebaseerd. Marga Hoek heeft zich hard gemaakt voor de prioriteiten van het duurzaam bedrijfsleven. In het Rli-advies wordt een oproep gedaan om innovatie bovenaan de politieke agenda te zetten, de reductiedoelen wettelijk vast te leggen en ervoor te zorgen dat de gebouwde omgeving in 2035 energieneutraal is. Deze elementen zorgen voor een investeringsklimaat dat bedrijven in staat stelt om vol in te zetten op innovatieve producten en diensten, energiebesparing en CO2-reductie.

Naar aanleiding van de Klimaatzaak heeft De Groene Zaak een open brief verstuurd naar de Tweede Kamer, medeondertekend door acht partners. Deze brief geeft een stevig signaal vanuit het bedrijfsleven aan de politiek dat de overheid zo snel mogelijk aan de slag moet gaan met deze uitspraak. Ook is De Groene Zaak lid van de Klimaatcoalitie, een samenwerkingsverband van organisaties, bedrijven en instellingen die de ambitie om voor 2050 klimaatneutraal te ondernemen.

Energieakkoord

Als ondertekenende partij van het Energieakkoord blijft De Groene Zaak inzetten op een snelle en effectieve uitvoering van het akkoord. In de borging zetten we enerzijds in op het versnellen van onze eigen acties. Dit mondde uit in een Green Deal Autodelen, waarin de ambitie uit het EA om in 2020 100.000 deelauto's te realiseren versneld is naar 2018. Anderzijds werken we in een coalitie met groene NGO's samen om druk te zetten op de uitvoering, onder andere door in te grijpen op de terreinen, waar een achterstand dreigt, zoals energiebesparing in de gebouwde omgeving en mobiliteit.

ACM en mededinging

Samen met andere partijen heeft De Groene Zaak succesvol aandacht gevraagd voor de spanning tussen mededinging en duurzaamheid. Een breed-ondertekend manifest leidde tot een bijna unaniem verzoek uit de Kamer aan Kamp om de beleidsregel Mededinging en Duurzaamheid te herijken en tegelijkertijd in Europees verband zich in te zetten voor ruimere Europese kaders.

Internationale samenwerking

In Brussel is een groot gebrek aan belangenbehartiging van duurzame MKB-ers. Hiertoe is het afgelopen jaar een samenwerking aangegaan met bedrijfsorganisaties uit Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk, Spanje en België om samen deze lacune te vullen onder de naam Ecopreneur. De formele presentatie van Ecopreneur vond plaats op 2 december 2015 in het Europees Parlement. Het komende jaar zullen we deze samenwerking intensiveren.

Vergroening mobiliteit en gebouwde omgeving

In juni 2015 is de Green Deal Autodelen door tientallen partijen ondertekend. De Groene Zaak was een echte aanjager van deze Green Deal en zit dan ook in de stuurgroep van deze Green Deal. Zo kan de Green Deal optimaal gebruik maken van de kennis van de partners van De Groene Zaak over autodelen. De verschillende werkgroepen van de Green Deal zijn inmiddels opgestart, hier draagt De Groene Zaak ook actief aan bij.

Stimulering duurzame financiering

Omdat zij de maatschappelijke waarde in brede zin op langere termijn nauwelijks als graadmeter hanteert, beschouwt de overheid financiering van duurzame projecten zoals energiebesparing als een verliespost in plaats van een investering. Hierdoor komen te weinig projecten van de grond, waardoor innovatie achterblijft en de afzetmarkt voor koplopende ondernemers te langzaam groeit. Het probleem is niet de afwezigheid van funding. Het probleem is ook niet de welwillendheid van ondernemers om duurzame projecten te initiëren. Het probleem zit in de verbinding tussen deze twee.

Om financiers en ondernemers bij elkaar te brengen is het Sustainable Pension Investment Lab (SPIL) gelanceerd. Een groep betrokken bestuurders en experts op het terrein van pensioenen en beleggingen slaan de handen ineen en zullen mogelijkheden onderzoeken en ideeën ontwikkelen voor duurzame belegging van Nederlandse pensioengelden. Ook heeft De Groene Zaak in samenspraak met haar partners een nieuwe notitie over financiering van duurzame innovatie geschreven. In 2016 zal De Groene Zaak deze obstakels die er zijn voor het in de markt zetten van duurzame innovaties onder de aandacht brengen van de politiek.

Agro & Food (verkenning)

In 2015 hebben we verkend of we een zesde programma kunnen starten, te weten Agro & Food. Dit speelveld leent zich in hoge mate voor verduurzaming. De belangstelling van (bestaande en nieuwe) partners is erg diffuus, en in 2016 zal worden bekeken of er in voldoende mate focus en impact te bereiken is met en voor partners om een programma op te enten.

Manier van werken

In 2015 zijn we overgegaan op een andere manier van werken. Lobbyactiviteiten worden nu uitgevoerd in de vorm van brede, inhoudelijk stevige lange termijn programma's. Zo kunnen de geformuleerde impact en de door ons gewenste systeemveranderingen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Alle programma's worden geleid door een programmamanager vanuit De Groene Zaak. De projectgroepen en het expertteam zijn zodanig hervormd dat zij de nieuwe programmastructuur optimaal ondersteunen.

De projectgroepen komen nu op basis van de actualiteit bij elkaar, en niet meer op vaste momenten. Pas wanneer er concrete vragen zijn aan de partners worden de projectgroepen bij elkaar geroepen. Dit bevalt goed, omdat dit als voordeel heeft dat de bijeenkomsten altijd relevant zijn en dat de input van de partners direct kan worden gebruikt en de bijeenkomsten dus efficiënter zijn. In 2016 zullen we dan ook doorgaan met deze aanpak. Nadeel van deze aanpak is wel dat de projectgroep bijeenkomsten minder goed te plannen zijn omdat ze direct op de actualiteit inspelen. In 2016 zal daarom beter worden ingespeeld op momenten die wel van tevoren zijn te voorspellen waardoor projectgroep bijeenkomsten inspelen op de actualiteit én beter zijn in te plannen.

Businessline II: Business

De Groene Zaak is opgericht met het doel politici en beleidsmakers effectief te beïnvloeden, om zo economische verduurzaming hoger op de agenda te krijgen. Aanvankelijk zagen we het netwerk van aangesloten partners – of beter gezegd: de interactie tussen die aangesloten partners en de versnelling die daaruit voortvloeit – vooral als een krachtig middel om de impact van die lobby te vergroten. En dit is in praktijk ook gebleken: juist de verbreding naar meerdere businesslines maakt onze ondernemers-stem nog sterker. We praten niet alleen, we doen vooral in praktijk. En dat inspireert en overtuigt.

Inmiddels is echter ook gebleken dat het goed benutten van het netwerk tevens tot een enorme waardecreatie bij de (ondernemingen van de) partners kan leiden. Immers, de ene partner is mogelijk (veel) verder op een bepaald terrein dan een andere partner. Het leren van elkaar resulteert in versnelling, ook en juist tussen ondernemingen uit verschillende branches. Dit vertegenwoordigt een belangrijke meerwaarde voor partners. Bovendien kunnen binnen een netwerk met een gedeelde doelstelling nieuwe duurzame business concepten relatief snel en efficiënt uitgedacht en geïmplementeerd worden. Dit leidt niet alleen tot meer innovatie bij de partners, maar ook tot concrete business die zij zonder het netwerk niet hadden kunnen realiseren.

Partners hebben om die reden de behoefte om onderling kennis en best practices uit te wisselen en samen de volgende stap in de nieuwe economie te maken. In samenwerking met verschillende partners is een aantal tools/programma's ontwikkeld binnen het business programmajijn die in 2014 operationeel zijn geworden. In 2015 lag de focus op het verder door ontwikkelen van deze tools en activiteiten:

1. De Groene Zaak Online Community
2. De Groene Zaak Matchmaking Service
3. Programma Business Breakthroughs

1. De Groene Zaak Online Community

De Groene Zaak App

In 2014 is de partner-app gelanceerd. De tool ondersteunt partners effectief in het onderling netwerken, het uitwisselen van kennis en het zaken doen met elkaar. De app is gratis beschikbaar voor de partners (extra waardecreatie in kader van lidmaatschap). In 2015 lag de focus op het vullen en het vergroten we de functionaliteit van deze tool. Zo is de weergave van business cases in de spotlights van partners toegevoegd aan de app en is structureel ingezet op het gebruik van de app door partners.

Businesscase in de spotlights

Onderdeel van de online community is ook het item 'Businesscase in de spotlights'. Veel partners van De Groene Zaak verkennen met innovatieve business cases de frontlinie van de nieuwe economie. Ze weten die cases echter niet altijd op een pakkende manier voor het voetlicht te brengen. Op onze website bieden we partners daarom de mogelijkheid een eigen business case letterlijk in de spotlights te zetten. Dit krijgt vorm door een gedegen en inhoudelijk uitgewerkte beschrijving van de business case door een professionele tekstschrijver, en een eigentijdse, tailormade illustratie bij die business case. Bovendien krijgt de case een prominente plek op de website en social media-kanalen van De Groene Zaak en krijgt de case van de maand extra exposure, ook buiten De Groene Zaak-kanalen om.

2. De Groene Zaak Matchmaking Service

In 2014 is een virtueel loket geopend waar partners terecht kunnen die willen worden gekoppeld aan andere partners in een specifieke sector of wetenschappers met een specifiek onderzoeksgebied: de Matchmaking Service. Ambitie: elkaar sneller vinden. De Matchmaking Service wordt ingevuld door medewerkers van De Groene Zaak en Het Groene Brein en gratis aangeboden aan de partners als onderdeel van het lidmaatschap. In 2014 is duidelijk geworden dat deze aanpak de interactie tussen partners vergroot en leidt tot een groei in het onderling zakendoen. In 2015 is deze dienst gecontinueerd en is, door middel van sterk relatiebeheer, meer ingezet op deze dienst. Medewerkers van De Groene Zaak hebben dan ook in 2015 veel verzoeken binnen gekregen om contacten te leggen tussen partners en wetenschappers.

Workshops en Masterclasses

Het productpakket is uitgebreid om waardecreatie voor kleine en grote partners te vergroten. In samenwerking met partners zijn wij afgelopen jaar gestart met het organiseren van masterclasses en workshops rondom actuele thema's. Denk aan circulaire economie, trends en hypes in duurzaam ondernemen en biomimicry. Dit levert inspiratie, onderlinge kennisdeling en netwerkmogelijkheden op. Daarnaast brengen deze sessies onze partners op kleine schaal en heel concreet rondom bepaalde thema's met elkaar in verbinding. Het productpakket van de businessline Business is in 2015 structureel uitgebreid met diverse Workshops en Masterclasses over diverse actuele thema's en vraagstukken. In 2015 zijn zeker twee contactmomenten per maand, in de vorm van een bijeenkomst, gerealiseerd.

Nederland Circulair bijeenkomsten

Naast bovengenoemde bijeenkomsten werden in 2015 ook een aantal bijeenkomsten specifiek over de circulaire economie georganiseerd. Deze bijeenkomsten worden gefinancierd door Nederland Circulair en uitgevoerd door De Groene Zaak. Het doel van de bijeenkomsten is om ondernemend Nederland kennis te laten maken met de kansen van circulair ondernemen. In 2015 vonden de bijeenkomsten plaats in Haelen (Limburg), Waalwijk (Noord-Brabant) en Duiven (Gelderland).

Nederland Circulair Icoonprojecten

In 2015 heeft De Groene Zaak vanuit het samenwerkingsverband Nederland Circulair de contest voor het beste circulaire icoonproject georganiseerd. Door middel van een oproep werd ondernemend Nederland gevraagd zijn project of concept in te leveren. Na een aantal maanden is de deskundige jury bij elkaar gekomen om uit de 51 inzendingen de 5 beste icoonprojecten te kiezen. Tijdens een landelijk evenement is de uiteindelijke winnaar gekozen. Dit traject heeft veel positieve aandacht gegenereerd voor de circulaire economie en welke kansen dit biedt voor ondernemers.

3. Business Breakthrough traject

In het traject Business Breakthrough werken partners van De Groene Zaak aan doorbraken die leiden tot nieuwe duurzame business. Afhankelijk van de case wordt kennis 'ingevlogen' vanuit Het Groene Brein, (inter)nationale partners en netwerken. Het onbenutte potentieel van de business wordt direct omgezet in nieuwe kansen. Kortom: het traject leidt tot doorbraken die de nieuwe economie vandaag al zichtbaar maken.

De Groene Zaak vervult een actieve ‘aanjaagrol’ bij de intake en de ontwikkeling van een strak plan van aanpak, inclusief deliverables, governance, planning en financiën. Daarnaast functioneren we als kennisverstrekker. De uitvoering wordt opgepakt door de partner zelf met actieve ondersteuning van de kennispartner(s). In 2014 zijn een aantal Business Breakthroughs succesvol afgerond, waaronder Sociale Waardecreatie ronde 1, External Review Committee ROCKWOOL, case Vierdaagsefeesten en case Desso. In 2015 zijn er trajecten gecontinueerd en nieuwe trajecten gestart:

Case Sociale Waardecreatie Ronde 2

Een coalitie van ambitieuze partijen, waaronder De Groene Zaak, Het Groene Brein, True Price, EY, KPMG, OnImpact, Tennet en Alliander, is de uitdaging aangegaan om serieuze stappen te maken in het inzichtelijk en meetbaar maken van de sociale activa in een tijdsbestek van circa 12 maanden. Het betreft een concreet, wendbaar project gericht op uitvoering van concrete casussen. Focus daar bij ligt niet alleen binnen het eigen bedrijf, maar in de gehele keten. Cruciale vraagstelling is: welke thema’s vallen onder de paraplu van sociale waardecreatie en hoe maken we deze meetbaar? Twee casuseigenaren maken in dit traject flinke stappen in hun sociale impact meting. Daarnaast beoogt deze business breakthrough harmonisatie bij kennispartners in benadering, aannames en indicatoren te behalen. De coalitie beoogt nadrukkelijk niet zelf het wiel opnieuw uit te vinden, en zoekt aansluiting bij (inter)nationale initiatieven op dit thema, zoals de Green Deal Transparantie en het Social Capital Protocol’ van WBCSD.

Case External Review Committee ROCKWOOL

ROCKWOOL, wereldwijde leverancier van innovatieve producten en systemen op basis van steenwol, heeft voor de komende jaren flinke ambities op het gebied van duurzaamheid. Vorig jaar heeft het bedrijf aan de hand van de strategische ambitie van de ROCKWOOL Group en de behoeften van stakeholders haar strategische duurzame ambities in een eerste MVO-strategie verwerkt als duidelijke richtlijn voor alle ROCKWOOL-bedrijven in Roermond. In 2015 wilde ROCKWOOL hier nog steviger op inzetten en haar MVO-strategie verder ontwikkelen. Om haar ambities te realiseren heeft ROCKWOOL voor de tweede keer een ‘External Review Committee’ opgesteld samen met De Groene Zaak, die haar MVO-strategie voedt en feedback levert op het rapport.

Case External Review committee VolkerWessels

VolkerWessels bouwt aan een duurzame wereld. Het bedrijf neemt haar verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties en wil verkwisting zoveel mogelijk tegen gaan. Niet alleen in haar eigen bedrijfsvoering maar ook in de projecten die zij ontwikkelt en in de activiteiten van partijen in de keten. VolkerWessels investeert dan ook graag in duurzame ontwikkelingen. Het ondernemerschap, de zelfstandigheid en de innovatiekracht van de decentrale werkmaatschappijen, maar ook de samenwerking tussen alle werkmaatschappijen onderling zijn van groot belang bij de ontwikkeling van het duurzame beleid. VolkerWessels vindt het tevens belangrijk om de effecten van haar activiteiten in een duurzaamheidsverslag inzichtelijk te maken. Dit om de negatieve impact op de leefomgeving, zoals de emissie van CO₂, te beperken. Maar ook om de positieve impact op mens, milieu en samenleving te versterken. Technologische ontwikkelingen en innovatieve concepten dragen hieraan bij. Daar wil VolkerWessels een katalyserende rol in spelen.

Om haar duurzaamheidsbeleid te toetsen, de lat hoog te blijven leggen en te ontdekken waar de positieve impact van VolkerWessels nog verder vergroot kan worden, heeft VolkerWessels het doel gesteld om een ‘External Review Committee’ samen te stellen. Dit comité voedt de duurzaamheidsstrategie en levert feedback op het duurzaamheidsverslag 2015. Voor de totstandkoming en uitvoering hiervan heeft VolkerWessels de kennis en expertise van De Groene Zaak en Het Groene Brein ingeschakeld.

Case Biomimicry

In 2015 is ook een start gemaakt aan de Business Breakthrough Biomimicry 'Green Business Benefits'. In dit traject werkt De Groene Zaak samen met Wageningen UR en stichting Biomimicry NL. In dit traject worden bedrijven met de ambitie de kansen van Biomimicry te verzilveren bij elkaar gebracht. De deelnemende bedrijven brengen zelf de casus in en worden ondersteund in het uitwerken van de casus door diverse experts en wetenschappers. De resultaten van dit traject dragen bij aan de kennisontwikkeling op dit vlak, zullen breed gecommuniceerd worden en toegepast worden als oproep naar het bedrijfsleven en politiek om hiermee aan de slag te gaan. Dit traject gaat in januari 2016 van start.

Programma CEO Connection

Hoewel het plan was om in 2015 het programma CEO Connection te starten is dit plan helaas niet volbracht. In 2015 heeft de Businessline van De Groene Zaak zich gefocust op de doorontwikkeling van de Business Breakthroughs wat veel tijd in beslag nam. In de ontwikkeling van deze trajecten is veel gesproken met CEO's van partners van De Groene Zaak over welke thema's bij hen spelen en op welke vlakken er behoefte is aan kennisdeling en kennisontwikkeling. Dit zijn individuele gesprekken geweest. In het CEO connection programma worden de CEO's juist met elkaar in contact gebracht, uiteraard is dit wel gebeurd maar meer één op één. In 2016 streven we ernaar dit programma wel op te zetten en daadwerkelijk alle CEO's van onze grootste partners met elkaar in contact te brengen om met elkaar te spreken over nieuwe grensverleggende concepten die duurzame waarde creëren.

Businessline III: Science

In 2012 is het wetenschapsnetwerk Het Groene Brein opgericht als spin off van De Groene Zaak. Het Groene Brein functioneert inmiddels als onafhankelijke stichting die ook financieel zelfstandig opereert. Een groot deel van de activiteiten van Het Groene Brein wordt specifiek gericht op het creëren van waarde voor partners van De Groene Zaak. Op deze manier kunnen wetenschappers goed samenwerken met ondernemers die echt concreet vorm geven aan de nieuwe economie en krijgen de ondernemers van De Groene Zaak de beschikking over de kennis- en ontwikkelcapaciteiten van front edge wetenschappers.

In 2015 heeft de Science line van DGZ een grote groei doorgemaakt. Met een groeiend aantal cases van bedrijven waar wetenschappers aan werken en met eigen publicaties rondom bijvoorbeeld de circulaire economie is het een netwerk met impact geworden. Hieronder een greep uit de activiteiten van Het Groene Brein in 2015.

Doorbraken van bedrijven

In 2015 heeft Het Groene Brein 20 cases van bedrijven opgepakt. Steeds stond hierbij een front edge innovatie centraal waar wetenschappers van Het Groene Brein een actieve rol hebben gespeeld. Partners van De Groene Zaak zoals ROCKWOOL, NS, Alliander en Tendris hebben hierin samengewerkt met de wetenschappers van Het Groene Brein.

Circular Economy Science Lab

15 wetenschappers van Het Groene Brein hebben een kennisagenda rondom de circulaire economie opgesteld. Ook is een kenniskaart gemaakt waarin meer dan 100 rapporten over de circulaire economie eenvoudig te raadplegen en doorklikbaar zijn. Beide producten zijn te vinden op www.hetgroenebrein.nl.

Mede op basis van de kennisagenda van Het Groene Brein start NWO in 2016 een onderzoeksprogramma circulaire economie. Dit programma wordt begin 2016 verder vorm gegeven. Vanuit NWO wordt hierbij intensieve samenwerking gezocht met ondernemers. Interesse? Meld je bij Het Groene Brein.

Onderzoeksprogramma Duurzame businessmodellen

In een samenwerking tussen De Groene Zaak, Het Groene Brein en NWO is in 2015 het onderzoeksprogramma duurzame businessmodellen gestart. Inmiddels zijn de 5 onderzoeksprojecten gestart en de eerste publicaties verschenen. Op basis van de succesvolle start komt een vervolg op dit programma dat begin 2016 verder wordt uitgewerkt. Ook hierbij wordt intensieve samenwerking gezocht met ondernemers van De Groene Zaak. Interesse? Meld je bij Het Groene Brein.

New Economy Science Lab

Op basis van input van wetenschappers en ondernemers heeft Het Groene Brein een publicatie gemaakt over de nieuwe economie en de rol van de overheid hierbij. Deze notitie is onder meer in de SER besproken. In februari 2016 komt deze publicatie (publiekelijk) naar buiten.

Onderwijs

Op verzoek van vele onderwijsinstellingen is Het Groene Brein zich ook gaan richten op het versterken van onderwijs voor de nieuwe economie. Zo hebben onder meer 8 finance en accounting opleidingen de slag gemaakt om de nieuwe economie een plek te geven in hun opleiding. Ook is specifiek voor het MBO het netwerk Het Groene Brein ROOTS opgezet. Gericht om de samenwerking tussen bedrijven en het MBO rondom de nieuwe economie te versnellen.

5. Samenwerkingen en coalities

Samenwerken en coalities smeden zit in het DNA van De Groene Zaak. Een voorbeeld van een dergelijke krachtenbundeling was onze succesvolle alliantie met Greenpeace International in het kader van de klimaatdoelen 2020 (Paris Declaration), eind 2015 de samenwerking rondom de beïnvloeding van de klimaatonderhandelingen in Parijs met de WBCSD en Climate-KIC. Cruciaal waren ook de samenwerkingen in het kader van circulaire economie via, in Nederland, de Race coalitie en in Brussel in samenwerking met een breed spectrum aan internationale bedrijven en Ecopreneur.

In 2015 hebben we binnen alle businesslines nog meer proactief gebouwd aan coalities, zowel algemeen om onze impact te vergroten (nationaal en internationaal), als rondom specifieke programma's. Een voorbeeld hiervan is de recent gestart initiatief in samenwerking met de WBCSD en Akzo Nobel, gericht op energie-efficiency in de gebouwde omgeving. In mei 2015 is in dit kader een 'Laboratory' van drie dagen georganiseerd.

Iedere businessline en tevens de businesslines samen zijn dan ook expliciet verantwoordelijk voor het leggen van verbinding met relevante stakeholders en netwerken, waaronder de Vereniging Duurzame Energie, MVO Nederland, Circular Economy en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek NWO, True Price, de Race coalitie, klimaatverbond, VNO-NCW en anderen.

De Groene Zaak heeft zich daarmee ontwikkeld – geheel in lijn met de nieuwe economie – tot een echte netwerkorganisatie die in een fors aantal uiteenlopende samenwerkingsverbanden opereert vanuit de overtuiging dat we op deze wijze maximale impact en dus versnelling realiseren. Hieruit volgt overigens dat we met partijen die qua ambitieniveau lager koersen dan De Groene Zaak, maar die vanwege hun omvang wel impact en invloed hebben, enkel samenwerken als dat aanwijsbaar effectief is. Dat is dan ook de lijn geweest in 2015.

HRM

Met kleine dynamische teams is per businessline gewerkt aan de diverse speerpunten voor business, politics en science. Er is veel ondernomen en veel bereikt, met de resultaten zoals per business line zijn beschreven. Ook zijn nieuwe uitdagingen ontstaan in de organisatie.

De Groene Zaak geeft medewerkers veel uitdagingen en ontwikkelkansen. Met een jong team is het coachen en sturen op activiteiten en resultaten belangrijk om een stevige en ambitieuze koers te varen. Ook in de samenwerking met de partners en met andere organisaties is senioriteit, businesskennis en ervaring cruciaal. Daarom is eind 2015 na vertrek van twee medior teamleden, die zijn uitgestroomd naar o.a. een partner van De Groene Zaak, niet gekozen voor één-op-één vervanging, maar voor een verschuiving in de samenstelling van het team.

Aan de operationele kant wordt het team versterkt met een medewerker communicatie en aan de strategische kant door een tweede directielid. Binnen het directieteam worden de taken verdeeld, en komt meer tijd en aandacht voor innovatie, thought leadership (vernieuwend en grensverleggend) en (internationale) samenwerkingen aan de ene kant - en op het aansturen en versterken van de business lines, leggen van dwarsverbanden en focus op impact (politics) en toegevoegde waarde voor partners aan de andere kant. Op deze wijze wordt de waarde voor onze partners verder vergroot en daarmee ook onze impact.

Governance

De Groene Zaak wordt bestuurlijk vertegenwoordigd door haar leden middels het Bestuur. Bestuur en directie hebben in 2015 vervolg gegeven aan de implementatie van de geprofessionaliseerde governance en werkprocessen. Binnen het Bestuur zijn penningmeester en voorzitter belast met het toezien op financiën, governance en risico's. Het gehele Bestuur, als representatie van de partners, versterkt vooral directie en vereniging middels hun netwerk, kennis en support in brede zin. In 2015 heeft Bestuur en directie constructief, plezierig en effectief samengewerkt.

Rollen en competenties

De herijking van de koers brengt met zich mee dat gewerkt wordt in programma's geleid door programmamanagers ondersteund door programmasupport en een smalle en effectieve backoffice. Daarnaast wordt waar nodig flexibel opgeschaald met derde partijen uit het eigen netwerk.

Teneinde deze rollen succesvol te vervullen is een set van competenties samengesteld. Competenties die leiden tot zichtbaar gedrag gericht op effectiviteit en succesvolle realisatie van de doelstellingen van De Groene Zaak. Deze competenties zijn leidraad in de werving, ontwikkeling en evaluatie van de medewerkers van De Groene Zaak.

De belangrijkste competenties zijn:

- Ondernemerschap;
- Lef;
- Innoveren;
- Verbinden;
- Netwerken; en
- Kennis / inhoud.

In 2015 is gericht gewerkt aan het coachen en ontwikkelen van deze competenties bij alle medewerkers van De Groene Zaak.

6. Directie, Bestuur en Raad van Advies

A. Bestuur

De Groene Zaak is een organisatie die haar kracht put uit een combinatie van snelheid, ondernemerschap en een overtuigende visie. Inmiddels staan we hierom bekend bij overheid, politiek en stakeholders. Toch blijft het noodzakelijk om via eigen initiatieven – zowel thematisch als organisatorisch – onze impact te vergroten. Dit vereist niet alleen een lean-and-mean organisatie die met know how kan opereren, maar ook een bestuur dat snel knopen kan doorhakken en actief richting geeft.

Om die reden is er binnen het bestuur sprake van een heldere rolverdeling. De eerste drie rollen zijn die van voorzitter, penningmeester / vice-voorzitter en een bestuurder die zich richt op het partnernetwerk (businessline Business) en Het Groene Brein (businessline Science). De overige bestuursleden worden telkens gekoppeld aan een of meer specifieke programma's. In totaal brengt dit het aantal bestuursleden op 7:

- Voorzitter (1)
- Penningmeester (Financiën en Organisatie) (1)
- Bestuurders voor programma's (5)

Het bestuur van De Groene Zaak is samengesteld uit eindverantwoordelijk management van de aangesloten partners (CEO's/ondernemers /leden RvB). Daarnaast streven we ernaar om het bestuur een representatieve afspiegeling te laten zijn van de aangesloten ondernemingen, in termen van omvang en sectoren / branches.

Het Bestuur van De Groene Zaak is in 2015 als volgt bezet geweest:

Stef Kranendijk (Wisart Investments), voorzitter

Pallas Agterberg (Alliander), penningmeester

Bert van der Els (Heijmans NV)

Hanne Jesca Bax (EY) tot 21-5-2015, vanaf 21-5-2015 Erik Kamphuis (EY)

Matthijs Bierman (Triodos Bank), tot 21-5-2015

Kees Jan Rameau (Eneco)

Ruud Koornstra (Tendris)

Guido van Staveren van Dijk (Moyee Coffee), vanaf 21-5-2015

B. Raad van Advies

De Groene Zaak kent een eigen Raad van Advies die enkele malen per jaar bij elkaar komt om de inhoudelijke koers te bespreken, te brainstormen over dilemma's en specifieke vraagstukken. De Raad van Advies staat onder voorzitterschap van Jan Paul van Soest.

In de Raad hebben verder zitting: Z.K.H. Prins Carlos de Bourbon de Parme (INSID), Roger Cox (Paulussen Advocaten), Frans van Drimmelen (Dröge & van Drimmelen), Marco Hekkert (Universiteit Utrecht), Herman Wijffels (Universiteit Utrecht), Karen Maas (Erasmus University Rotterdam), Teun Bokhoven (Stichting Duurzame Energie Koepel), Max Christern (M.O.C. Media), Lynn Zebeda (Dr. Monk), Hans de Geus (freelance journalist, radio- en TV-maker, econoom) en Harry Starren.

7. Communicatie

Partners van De Groene Zaak beschikken samen over een enorme hoeveelheid cases die het concrete bewijs zijn dat winstgevend duurzaam ondernemen mogelijk is – en dat De Groene Zaak daarvoor de randvoorwaarden schept.

In 2014 hebben we een groot aantal van deze cases gepubliceerd op de website en de online tool, maar ook actief doorgezet naar social media, pers en politiek, in 2015 is hier verder op doorgebouwd en hebben de cases hun nut bewezen zowel voor de partners zelf als in de media en de lobby. Daarmee onderstrepen we namelijk ons eigen profiel van 'innovatieve bouwers van duurzame winstgevende business cases'. De ervaring leert dat Kamerleden, ambtenaren en journalisten veel waarde hechten aan concrete cases uit de dagelijkse praktijk die een beleidsvraagstuk illustreren, zeker wanneer ondernemers die zelf naar voren brengen. Voor de media geldt dat een standpunt of case in de ogen van journalisten nieuwswaardig moet zijn.

Daarnaast is in 2015 het format van de maandelijkse online nieuwsbrief Groene Zaken verder ontwikkeld. Deze wordt zowel naar de partners verstuurd als (in aangepaste vorm) naar externe stakeholders en bevat actuele informatie over activiteiten binnen de drie businesslines.

De Groene Zaak in de media

Meer dan ooit tevoren was De Groene Zaak in 2015 present in de media. De Groene Zaak gaf via persberichten, interviews, columns en ingezonden artikelen geregeld haar visie in de landelijke (en zelfs internationale) media.

In totaal werden 12 persberichten verstuurd. Tientallen artikelen en ingezonden brieven verschenen onder meer in Trouw, NRC Handelsblad, De Telegraaf, Metro, De Volkskrant, Het Financiële Dagblad en op Nu.nl. Daarnaast verschenen tal van columns, interviews en artikelen van en met Marga Hoek in onder meer Management Executive, Milieu Magazine, New Financial Magazine, P-plus, Duurzaam Geproduceerd en Duurzaam Gebouwd. De Groene Zaak werkte bovendien meerdere keren mee aan tv- en radio-uitzendingen van gezaghebbende zakelijke media zoals Radio 1, RTLZ, BNR Nieuwsradio.

Op al deze verschillende media-platforms is consequent gebruik gemaakt van de mogelijkheid om real life cases van onze eigen partners over het voetlicht te brengen. Op die manier hebben we overtuigend kunnen illustreren dat de duurzame ondernemingspraktijk daadwerkelijk gebaat is bij de systeemveranderingen die we in de lobby voorstaan.

Ook hebben we 2015 vaker partners zelf naar voren geschoven in de media, omdat zij doorgaans heel overtuigend kunnen verwoorden wat ondernemers daadwerkelijk in de weg zit om duurzame terreinwinst te boeken.

De Groene Zaak was in 2015 zeer actief op de sociale mediaplatforms Facebook en Twitter. Deze media passen zeer bij de netwerk aanpak van De Groene Zaak en zijn effectief gebleken als ondersteuning in de zichtbaarheid van De Groene Zaak en het naar buiten brengen van de (Politics) standpunten. Inmiddels hebben we bijna 7000 volgers op ons Twitter account.

9. Financiële verantwoording

Winst- en verliesrekening

De staat van baten en lasten over 2015 en 2014 kunnen als volgt worden samengevat :

	2015	2014
(in euro's)		
Baten	874.954	800.600
Kosten projecten/programma's De Groene Zaak	302.657	214.667
Personeelskosten	406.269	327.275
Afschrijvingen	2.786	1.538
Overige bedrijfskosten	145.102	232.341
Som der bedrijfslasten	<u>856.814</u>	<u>775.821</u>
Bedrijfsresultaat	18.140	24.779
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	73	405
Rentelasten en soortgelijke kosten	-142	-270
Som der financiële baten en lasten	<u>-69</u>	<u>135</u>
Resultaat vóór belastingen	18.071	24.914
Belastingen	-4.069	-5.225
Resultaat na belastingen	<u>14.002</u>	<u>19.689</u>

Financiële positie

Ter analyse van de financiële positie dient de navolgende opstelling:

Analyse van de financiële positie

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
(in euro's)		
Op korte termijn beschikbaar		
Vorderingen	81.400	160.828
Liquide middelen	<u>111.961</u>	<u>67.651</u>
	193.361	228.479
Kortlopende schulden	<u>-130.739</u>	<u>-180.712</u>
Liquiditeitssaldo = werkkapitaal	<u>62.622</u>	<u>47.767</u>
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	<u>8.520</u>	<u>9.374</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	<u>71.142</u>	<u>57.141</u>
Financiering		
Eigen vermogen	<u>71.142</u>	<u>57.141</u>

Verloop reserve

	2012	2013	2014	2015
Resultaatsontwikkeling	4.436	-5.460	19.689	14.002
Reserve opbouw	42.912	37.452	57.141	71.142

Onze partners in 2015:

®turntoo	Compass Infrastructuur Nederland B.V.
2Food B.V.	Competa IT BV
7AM	Conclusion BV
AAA - TFM	Connection BV
Accenture	Convent Capital
ACE Re-use Technology BV	Copper8
Active Health Group	Cordaid Netherlands
Administratiekantoor Van Tunen & Partners	Cradle to Cradle Products Innovation Institute
African Clean Energy BV	Creative Beards
Alliander	De Aard
Ambor creatie	De Baak
Antropia, Cultuur en Congrescentrum	De Jonge Milieuvadvis
Appel4you.nl	De Meerlanden Holding NV
Architectenbureau Paul de Ruiter bv	De Mobiele Fabriek B.V.
Arla foods	Desso
ASN Bank	Dette Glashouwer
Attero	Dille & Kamille (International) b.v.
BAS Nederland bv	Doenersdreef Zorg BV
Bazqet by Impaqtum (voorheen Impaqtum)	Down to Earth
BBK/Door Vriendschap Sterker B.V.	Dr Ten BV
Benning Benelux	draaijer + partners
Berenschot	Dream team dynamics
Better World Plastics BV	Dresspecially
Between Us	Dröge & Van Drimmelen
BinBang B.V.	Dubois & Co. Registeraccountants
Binnenstadservice Nederland BV	Dutch
Black Bear Carbon	Dutch awareness
Blonk Consultants	Duurzaam gebouwd
Bolscher Consulting & Projects	Duurzame Bloemisten Groep
Brandwijk Kerstpakketten BV- Promo	Ecodish Greenovations
Bright Exchange	Eco-Elenbaas
Bundles BV	Ecoleon B.V.
Carglass	Ecomediagroep
CASOL Cleaner Air Solutions	EDS-Innovation B.V
CBP Europe	Electronics & Telematics bv
CE Delft	Emissierechten.nl
Climate Neutral Group	Eneco
Climex	Energon
CNG Net	EnergyGO
CO2Dry	Enviu

Eosta
EY
Fleet Support Groep B.V.
Fleet Support Mobiliteitsmanagement B.V. (Yor 24)
FloFlo (Stichting Holland Water Goes Africa)
Flow2
FMO
Fred Luiten Concertorganisatie BV i.o.
Geelen Counterflow
Gemeynt

GKSV
Goedgeefs
Good Company
Green Motion Technologies
Green4print
Greenes Nederland
GreenSand Home and Garden
GreenStar – Ovis Telematics BV
Groenbalans
Grrrowd
GVB
Hanze Development
Harmsen Consultancy B.V.
HarvestaGG (Green Goods) B.V.
Heijmans NV
Het Fabrikaat
I AM creative
Impact Hub
IMSA

Interface Nederland BV
ISO FastTrack
IvCB
Jaap&Kasper Filmproducties
JO cadeau
Jos van der Schot
Kanai Architectuur & Visualisatie
Kirkman Company
Klimaatplein
Klostermann
Koffiebranderij Peeze
LEDshine BV
RIGO Verffabriek

Leven op daken
Lumeco
Maestro-Uitvaarders
Martini ziekenhuis
Mauritsgroen MGMC
Meewind
Metabolic
MH Projects
Modulo Milieustraten
Mondial Aad de Wit Verhuizingen B.V. / Verhuis
Elektrisch
Monyq
Moonen Packaging
Moyee Coffee
MUD Jeans International BV
MultiCopy Nederland BV
MVO masters
MyHomeServices B.V.
Nationale Postcode Loterij
Native Circle
Nederland Isoleert
Nederlandse Spoorwegen
New Foresight
Niobium EBC
NNRGY BV
Off the Map
OnePercentClub
Ontwikkelcentrum
OVG Projectontwikkeling bv
OVVIA

Partners for Innovation BV
Paulussen advocaten
PEP for Good Business
PickThisUp BV
Pressworks
Primum
Pure Ambition
Qurrent
QwikSense
Raedthuys Energie B.V. Pure Energie
Rebel Group Advisory BV
Repurpose
Waka Waka

ROCKWOOL BV
Rondeel BV
Rooftop Energy BV
RotterZwam
Royal HaskoningDHV Nederland BV

Samen Groen bv
Schaap & Partners Executive Search Consultants
Schuttelaar en partners
Search Ingenieursbureau BV
Sligro
Smart Group Holding B.V.
So Now B.V.
Solease
Spring Associates BV
SPT Benelux BV
Squarewise Transitions BV
Stichting Kromkommer
Stichting Vierdaagsefeesten
Stoov
Sungevity
Sustainable Endeavour
Tendris
The LCA Centre BV
The Meetplant
The New Motion B.V.
TomToy BV
TONZON BV
Triodos Bank
Triogen
Tulper
United Economy
United People Foundation/De Blije B
Urban-Goods
Van Houtum BV
van Hulley
Van Nelle Ontwerpfabriek Exploitatie BV
Van Wijhe Verf BV
VDS
Vebego
Vision Textiles Import & Export Co., Ltd. (Brand
waste2wear)
Vredenburg Installatietechniek

Waste Watcher Luttikhoud
We beat the Mountain
Weleda
Willem & Drees
Winnen & Co: verduurzaming en
waardevermeerdering van vastgoed
Wisart Investment BV
Xpring
Yellow&Blue Investment Management B.V.
Youen
Zeewaar
ZonnepanelenDelen
Zuidpark
Zytec